

Machine translation of on-line searches in Japanese databases : A way to facilitate access to Japanese techno-economic information? / Jon Sigurdson and Roger Greatrex. – Lund : RPI, 1987. – 124 p.

Japán adatbázisokban végzett online keresések gépi fordítása

Azt gondolnánk, hogy ez – a sajnos kissé megkésve kezünkbe kerülő, de ma is aktuális problémákkal foglalkozó – kötet a szakemberek egy szűk körét érdekli csupán. Pedig aki kíváncsi arra, hogyan próbálták meg svéd szakemberek a japán adatbázisokban rejlő potenciális erőforrást kihasználni; akit érdekelt, hogy milyen az információs ipar Japánban; aki szeretne közelebbről megismerkedni a gépi fordítás egy sor problémájával, az haszonnal forgathatja ezt a könyvet.

Az előszóból megtudjuk, hogyan jutottak el a szerzők a japán adatbázisok úttörő felhasználásától a gépi fordítás alkalmazásának gondolatáig. Az így kialakult program fő célja az volt, hogy segítségével megvizsgálják, mennyiben szolgálja a gépi fordítás alkalmazása a svéd felhasználói körök információs igényeinek kielégítését. A munka során a gépi fordítási rendszerek sok hiányosságát fedezték fel, de a tanulmány megmutatja a tudományos és műszaki fordítások bizonyos kategóriáinak variabilitását is, és – többek között – rámutat a korlátozott fordítás adta lehetőségekre is.

A japán információs és adatbázisipart bemutató fejezet képet ad a nyugat számára azonnal hasznosítható, azaz angol nyelvű adatbázis-kínálatról, a japán információs ipar fejlődéséről, az adatbázisok használatáról Japánban. A japán nyelvi (főként japánról angolra történő) gépi fordítás kérdései kapcsán megismerhetjük e terület fejlődését, fő problémáit. Ezek sorában az első a forrásszövegek bevitele a számítógépbe, a második a minőségi szótárak, a harmadik az emberi elő- és utószerkesztés szükségességének kérdése. A könyvből megtudjuk, hogy – többek között – az Európai Közösség is behatóan foglalkozott a japán információ felhasználásának kérdésével. Megismerhetjük a Japánban és Japánon kívül kifejlesztett gépi fordítási rendszereket.

A gépi fordítási rendszerekkel foglalkozó fejezet az előzőnél általánosabb, nem csupán a japán nyelvre koncentrál, bár továbbra is azt állítja a középpontba. Megismerhetjük belőle a gépi fordítás alapvető nyelvészeti problémáit és osztályozza a gépi fordítás típusait is. A kötet több példát is hoz a gépi fordításra.

A gyakorlati tudnivalókat tartalmazó függelék és sok táblázatot, ábrát tartalmazó kötet szerzői azt jósolják, hogy egyre jobban el fog terjedni a japán online adatbázisokban végzett irodalomkutatások gépi fordítása. Ha ez a 90-es évekre szóló jóslat beteljesül, nekünk magyaroknak is élnünk kell ezzel a lehetőséggel.

Koltay Tibor